

BIZALOM

Havonta kétszer megjelenő szemle,

a világ folyásáról és az ember alkotásairól.

8. szám.

XI. évfolyam.

1940. április 15.

Bizalom.

Magadat teljesen kitárni,
odaadni és híven várni:

Bizalom.

Sziklaszilárdan tudni, vannak
feletted nagy erők, hatalmak:

Bizalom.

A szívben érezni, senki
nem fog itt veszendőbe menni:

Bizalom.

Akarni érezni és hinni,
más nem segíthet rajtunk, mint mi:

Bizalom.

Kristóf János.

Gyűjtés és segítség.

Magyarország kormányzója, vitéz nagybányai Horthy Miklós, most is, mint mindig, megmutatta, hogy egész lelkével a magyar nép sorsáért aggódik, dolgozik, áldoz. Mikor értesült arról, hogy a tavaszi árvíz az ország nagy területeit elöntötte és igen nagy mértékű károkat okoz, nem habozott, hogy maga is meggyőződjék a tényleges helyzetről. Repülőgépre ült és végigjárta az árvizes területeket, megtekintette az okozott károkat. S mikor meggyőződött róla, hogy itt valóban igen sok szegény magyarnak igen fájdalmas sors jutott osztályrészül, lelkében megfogant a segítség gondolata. Repülőútjáról hazatérkezve, azonnal asztalhoz ült és megírta a magyar nemzethez intézett kéréseit:

„Most érkeztem vissza az árvíz megszemléléséről. Láttam az összeomlott házakat, éppen azok hajlékának megsemmisülését, akik a legnehezebben hordtak egy vályogtéglát a másik fölé, hogy felépüljön kis otthonuk. Magyar tesvéreimhez fordulok! Vegyünk példát hadseregünkről. Adjon mindenki annyit, amennyit tud, de adjon, hogy résztvegyen a nemzet jótékony lelkének egyöntetű mozgolódásában. Hadd érezze meg minden bajbajutott a megértő magyar szívek testvéri támogatását.”

vitéz Horthy Miklós kormányzónk tehát nemes szívével adakozásra, az árvízszújtotta legszerencsétlenebb nép megsegítésének előmozdítására szólítja fel az egész országot. Bizonyos, hogy fenkölt szavai nem maradnak hatástalanok. Bizonyos, hogy az egész magyar nemzet megérti a főméltóságú úr nemes szándékát és kérése szavának értelmét s akinek csak egyetlen főlős fillérje lesz is, azt most odateszi a haza, a nemzeti áldozatkészség oltárára. A fillérekből gyűlnek majd a pengők és a százasok s az arra illetékesek majd ebből segítenek azokon, akiket valóban porbasújtott a mostani elemi csapás. Meggyőződésünk, hogy szép és nagyszerű lesz a nemzeti áldozatkészségnek a megnyilvánulása és jelentős segítséget is juttat majd a szerencsétlenül járt magyar tesvéreinknek.

A Japán Kínai háború hírei.

Már többször írtunk arról, hogy Japán olyan kínai kormány alakítását igyekszik elősegíteni, mely kínai kormány barátságos legyen Japánnal szemben, vele megegyezést kössön és engedjen a japán befolyás érvényesülésének. Így csinálta ezt

Japán pár évvel ezelőtt Mandzsukuóban is és ennek segítségével hódította meg a mandzsú országot. Ezt az utat azért is kereste Japán, mert a kínai háború igen sok pénz- és véráldozatot követelt s amellett mégsem hozta meg a kívánt eredményt, különösen pedig azt, hogy a meghódított kínai területen meginduljon a békés munka és a Japán gazdasági érdekeket elégitse ki. Gazdasági eredmények nélkül pedig egyetlen háború sem ér semmit, csak bajt jelent.

Kínában azonban nagyon nehezen ment ez a módszer, mert Csangkaicsek fővezérnek, aki a kínai ellenállást vezeti, nagy tekintélye van és nem is ügyetlen ember Csangkaicsek. Most újból ilyen japánbarát kínai kormány alakításával próbálkoznak. Nanking székhellyel alakították meg a Kínai Köztársaság nemzeti kormányát. Ez kimondta, hogy semmisnek tekinti a Csangkaicsek kormány intézkedéseit, rendeleteit, véget kell vetni a háborúskodásnak és meg kell békülni Japánnal, az összes kínai szervek pedig álljanak az újonnan alakult kormány rendelkezésére. Az ellenkormány tehát igen határozottan kíván fellépni.

Csangkaicsek kormánya természetesen erősen tiltakozik az új kormány ellen, melynek vezetője Vancsingyei. Csangkaicsek tábornagy kijelentette, hogy Kína erősebb, mint bármikor volt a japán-kínai háború kitörése óta és Japán azért igyekszik „árulókkal” — így nevezi az ellenkormány tagjait — megbontani a kínai egységet, mert látja, hogy most már fegyverekkel nem bír Kínával. Hangoztatta Csangkaicsek azt is, hogy újabb háromévi küzdelemre van felkészülve, most már jobban bizhat az orosz segítségben is és egészen biztosan kiverik Japánt, hogy ezzel biztosítsák Ázsiában a békét s megtörjék Japán egyeduralmi törekvéseit.

Csangkaicsekkel szemben a japán kormány is nyilatkozott, hogy felveszi a baráti kapcsolatot az új kínai kormánnyal és addig nem teszi le a fegyvert, amíg meg nem töri a szovjetbarát Csangkaicsek kormány és rendszer uralmát. Hangoztatják azt is, hogy Japán biztosítani akarja Kína függetlenségét. Itt említjük meg azt is, hogy az Északamerikai Egyesült Államok nem ismerik el az új kínai kormányt, hanem továbbra is Csangkaicsek kormányát tekintik a hivatalos kínai kormánynak.

Sarki Fény.

Húsvétvasárnapján különös vendég tűnt fel a magyar és az egész európai égbolton, a sarki fény. Ringott, lengett a kü önös látomás, megragyogtatta halvány színpompáját, azután elmosódott éppen olyan sejtelmes ünnepélyességgel, mint ahogyan jött.

Üstökösök, napfoltok, égi tűnemények mindig nagyon elgondolkoztatják az emberi fantáziát. Egy ilyen jelenség végtelen fenségével és arányával úgy hat, mintha a titkok titkába, a természet belső műhelyébe nyílna egy pillantás. Háborúkat,

az ember nagy felindulásait gyakran kötötte a babonás képzelet ilyen jelekhez, hiszen alig tegnap magyarázott meg a tudomány egy másik tűneményt s hogy megmagyarázta, még nagyobb csoda, mint azelőtt. Sokszor a tudományos magyarázat csak újabb rejtélyre világít rá. Megállapították, hogy a nap felületén bizonyos időközben tömegesen jelentkeznek a napfoltok s a földön sok jelenség ezzel magyarázható. Megváltozik az időjárás, sőt az élet is. Százados fák évgyűrűin pontosan megtalálták a napfoltok hatásának nyomát. Allítólag a termésre is befolyás! gyakorol ez a jelenség.

De vannak sokkal érdekesebb összefüggések is. Sok megfigyelő az ember életében is megpróbálta az égi jelenségek hatását kimutatni. Ha sok a napfolt, — mondják a tudósok — nyugtalan az ember. Ilyenkor törnek ki a háborúk, forradalmak s ilyenkor arat leginkább az öngyilkosság. Így kerül összekötetésbe az ember az ég parancsoló jeleivel s ki tudja mit derít még ki a jövő?

Az ember ma különösen hajlamos a csodahívésre. A modern csillagjósok szavainak hitelt ad, a most folyó háborút a különös időjárással, az idej napfoltmaximummal magyarázzák. Érdekes terület ez, bár még sok a találgatás s a fantázia játéka. De akár többet, akár kevesebbet hiszünk el a tudomány minden ezeregyéjszakai mesét megsejényítő mondáiból, egy egyszerű igazság mégis világos lesz. Egy régi, egyszerű és ősi dolog világosodik meg, amit már-már kezdünk elfeledni. Az ég hatalmas jelei, félelmes arányukkal kényszerítik az embert, hogy a végtelenhez mérje magát. Eszébe juttatja, hogy egy nagy, mindent átölelő rendszer elenyésző része csak alkatrész a nagy műben, melyet egy örök akarát hajt. S most, hogy saját hatalma megmámorosítja s már-már Prometheusnak, a tűzrablónak örök lázadó mozdulatával az eget is ostromolni kezdi, jó, ha felnéz az égre is, félőn tisztelettel és magábaszállva, a teremtmény hódolatával.

S miközben viszi az élet, e roppant utazás születés és halál között, jó ha elgondolkozik azon, ami „azelőtt” volt és „ezután” lesz a végtelenben. Nézzen fel az égre, a lebegő északi fényre, járja át ez az ijesztő és nyugtalanító gondolat, hogy az élet minden bukásával, halállal, sikerrel és sikertelenséggel együtt egy roppant végtelen arányú, egész parányi függvénye. Ijesztő gondolat, beleborzong a lélek, és mégis nyugalmat ad.

A nagyvilág kis hírei.

Amerika évente harminc-negyvenezer hadirepülőgépet gyárt.

Finnországban ezerkétszázötven ipartelep pusztult el.

Lengyelországból tilos a zsidóknak a kívándorlás.

Kanadában most tartják meg az országos képviselőválasztásokat.

Ausztria területén rendes tantárgyként tanítják a sielést és a korcsolyázást.

Jugoszláviában sok görögkeleti plébánia üresen áll, kevés a lelkész.

Törökország megtiltotta, hogy az országból csomagot küldjenek Németországba.

A svéd hadseregben 400 kommunistát letartóztattak.

Kanadából új csapatok érkeztek Angliába.

Baku vidékén az oroszok új olajforrásokra akadtak.

A skót nemzeti bibliatársaság Új-Testamentumokat küldött a finn fogságba esett orosz katonáknak. Hasonlóképpen a buenosairesi luteránus lelkész által németnyelvű Új-Testamentumokat juttat a Graf Spee internált személyzetének.

Finnország a békekötés által elvesztette területének tizenketted részét. 250.000 lakost kell áttelepíteniök. 400.000 lakos van jelenleg lakás nélkül.

11 milliós Magyarország. Emlékezetes, hogy november végén népszámlálás volt Magyarországon. A Magyar Statisztikai Hivatal közli az összeírás eredményét. Eszerint százezer híján 11 millió lakos él az országban. A lakóházak száma 1930-ban 1,467.000 volt, 1939-ben 1,633.000, a trianoni területen. A férfiak és a nők számarányában a nők vezetnek; minden ezer férfira 1043 nő esik. Gyarapodásban Szatmár, Szabolcs, Bereg, Borsod megyék vezetnek, az apadásban pedig Baranya.

A pestmegyei tisztifőorvos jelentése az agygerinchártyalob-járványról. Pest vármegye közigazgatási bizottságának ülésén Endre László alispán részletesen beszámolt az árvíz pusztításairól Pest megyében. Bejelentette, hogy a megyében eddig több mint 400 ház dült össze, ez a szám azonban valószínűleg még emelkedik, mert az árvíz által okozott károk még ezidáig nincsenek megállapítva.

Demtsa Pál tisztiorvos ismertette a vármegye közegészségügyi helyzetét. Közölte, hogy az agygerinchártyalob megbetegedés a múlt hónapban 30 esetben fordult elő. Ez a betegség járványosan lépett fel a megyében olyan arányban, amilyenre hosszú főorvosi szolgálata alatt még nem volt példa. A betegséget — mondotta — egy különleges mikroszkopikus lény okozza, amely valószínűleg a többi fertőző megbetegedéshez hasonlóan bacillushordozókról kerül az egyedekre. A lényege az agyvelő és a gerincvelő burkának genyes gyulladása. Ez a járványos betegség igen komoly kimenetelű, amennyiben a régebbi statisztikai adatok alapján a halálozás 30—60 százalék között mozog. Ma a gyógyeredmények sokkal jobbak, mert az újonnan felfedezett gyógyszerekkel, mint például az ultraszoptillal és a roninnal a gyógyulás elősegíthető. A halálozás most már sokkal kisebbre zsugorodott.

Hit.

Ha a nyári alkony izzásában,
Elém tárul a nagy végtelenség.
S látom a fáknak égő zöld lombját,
Égre rekkenő kőhegyek ormát:
Hiszem, hogy él a szent tőkéletesség.

Ha kígyúlnak ott fenn a csillagok
S mint fátyol, ereszkedik a harmat,
Sejtelmesen suttog az éjszaka,
A nagy titkot értelmembe lopva:
Hiszem, hogy van egy örök Öntudat.

Ha úgy néha gondolkodni kívánok,
Lelkem érzi s megtudja a valót:
Hogy kit vallott száz idők világa,
Kinek nevét befonják imákba:
Ő az erő! Hiszem az Alkotót!

Ezeréves magyar történelem dióhéjban.

A magyar nép, mint harcos, kalandozó lovas nép érkezett mai hazánkba.

Akkoriban, sok száz év óta már más népek is így vándoroltak és kerestek maguknak lakóhelyet. Akkortájtban volt az emlékezetes népvándorlás.

Száz év alatt a magyar nép megszokta és megszerette új helyét. Nem kalandozott többé más országokba, letelepedett, állandó lakóházakat, községeket kezdett építeni és elkezdett gazdálkodni.

A magyarságnak jó volt ez a föld, mert itt megtalálta a baromtenyésztésre és földművelésre alkalmas termékeny síkságokat és szelíd dombvidékeket, a bővizű folyamokat és minden egyből szükséges dolgot.

A mi hazánkat az Isten is egy országnak teremtette. Olyan, mint egy szép nagy gazdaság. Közepén van a gabonatermő Alföld, szélein erdős hegyek, melyek fát, sőt, szenet, vasat, aranyat szolgáltatnak s ezt a szép birtokot jórésben, mint védőfal keríti a Kárpátok hatalmas karéja.

A magas hegylancok és széles, erdős hegyvidékek elválasztották őseinket a keleti Európa pusztáin kószáló harcos népektől. Mikor még a magyarok is ott tanyáztak, folyton zaklatták őket ezek a népek; főleg a szilaj kúnok és a még vadabb besenyők. Csak azzal tudták magukat a magyarok ezek ellen a zsákmányoló népek ellen a nyílt pusztákon fenntartani, hogy ők sokkal tanultabbak voltak a csaták rendezésében, mint azok. Nekik volt a legmesterségesebb hadi rendjük és a legcélszerűbb fegyverzetük. Új hazánkban már a természet is védelmezte őket régi háborgatóiktól.

A magyar népnek tehát mindenképp jó lakóhely volt ez a föld. De ennek a földnek is a magyar lett a legjobb gazdája. Őseink itten öt-hatféle népet is találtak, azok apró tartományokban laktak. Egyik sem tudta az egész földet egy országgá tenni; egyiknek sem volt ereje ahhoz, hogy magát is, a többi népet is védelmezhesse. Nem értettek ország

alapításához és kormányzásához. A magyarok azonban értettek ehhez, ők sokkal rendezettebb nép voltak. Ők az egész területet egy országgá tették, az országot és lakosait meg tudták védelmezni a zsákmányoló idegen hadak betöréseitől. Erős országot tudtak alapítani.

Lakott már itt a magyarok előtt olyan nép, amely egy országgá tudta tenni ezt az egész földet. Ilyen volt a hódító hún nemzet. De a hún birodalom száz évig sem állott fenn. Attila halála után feloszlott, bármily hatalmas volt addig. Így járt egy másik hódító nemzet is, az avar nép. Vagy kétszáz évig tartotta itt fenn magát, azután az ő birodalma is elenyészett.

A magyar nép szerencsésebb és előrelátóbb volt, mint elődei, a húnok és avarok. Nemcsak el tudta foglalni az országot, hanem meg is tudta tartani. És ehhez a vitézségen kívül nagy okosság is kellett. Mert jó lakóhely a mi szép hazánk, de egyúttal veszélyes is. Közepén van Európának, útjába esik nagy birodalmak terjeszkedésének. Ha nagyrészen erős határai vannak is a természettől: majd mindig ellenséges támadás fenyegetett bennünket hol erről, hol arról.

A magyar nemzet úgy tudta szerzett országát megtartani, hogy keleti népből hamarosan átalakult nyugati néppé. Felvette a keresztény vallást, letelepedett, földműveléshez fogott, kezengette az ipart, kereskedést; országát úgy rendezte el, mint ahogy a nyugati keresztény országok voltak. Alig száz évvel a honfoglalás után egymás nyomában két bölcs fejedelem, Géza és Szent István békeséget szerzett a szomszéd országokkal, a magyarságot keresztény hitre hozta, befogadta a nyugati műveltséget és megismertette az európai népek gazdálkodási módját. Vitéz népnek azután is megmaradt a magyar, ha védeni kellett hazáját, de nem kereste többé a háborút csak a zsákmányért, se más népek országát nem foglalgatta többé. Szent István idejében a magyar nép belépett Európa nemzetei közé testvérnek.

Attól fogva több száz éven át a magyarság védelmezte a kelet felől támadó népek ellen a nyugati országokat. Elsősorban a kúnok és a besenyők ellen. Ezek támadásait Magyarország fogta fel. Szent László királyunk (1077—1095) ezeket a népeket legyőzte és elkezdte őket letelepíteni. Később e népek fel is oszlottak, töredékeik Magyarországon kaptak szállást és itt jó magyarok lettek belőlük. A magyarok őrizték a többi keresztény országok nyugalalmát és százszorosan jóvátették azt, amit az első száz évben ellenünk vétektek.

Pedig a többi nemzet nem volt mindig jó testvére a magyarnak. Száz meg száz esztendeig törekedett a német császárság nyugatról, a görög császárság délkelet felől Magyarországot meghódítani és a maga hatalma alá vetni. Magyarország nagy véráldozattal megvédte függetlenségét mind a két császárság ellen s továbbra is hűségesen védte a pogány hódító népektől Nyugat országait.

Negyedfélszáz éve lakott már itt nemzetünk, mikor roppant szerencsétlenség szakadt rá: az a kegyetlen dúlás, amelyet tatárjárás néven emleget-

tünk még most is. Ázsia belsejéből jöttek a mongolok s egyik országot a másik után kirabolták, semmivé tették Ázsiában és Kelet-Európában. 1241-ben Magyarország határaihoz értek, felszólították IV. Béla királyt, hogy álljon hadával hozzájuk és együtt támadjanak Nyugat-Európára. A magyar király válasza sem méltatta a felszólítást, hanem a mongolok ellen vonult. A Sajó mellett a mohi pusztán megütközött, a magyar sereg megsemmisült, a király is nehezen menekült meg. Akkor a mongolok és a seregükben levő tatárok és egyéb keleti népek két évig dúlták országunkat, égették a városokat és falvakat, irtották a népet. A második évben aztán kitarokodtak, mert otthon belső háborújuk támadt. Európa megmenekült a borzalmas sorsától, de Magyarország majdnem elvérzett. A derék Béla király, amennyire lehetett helyreállította. Várat épített, a városokat kőfallal vette körül, az elnéptelenült vidékekre lakosokat telepített.

Száz év múlva Magyarország már annyira megerősödött, hogy újra egyik leghatalmasabb országa lett Európának. A magyar király, Nagy Lajos (1342—1382) parancsolt Közép-Európa legnagyobb részében. Magyarországot, mint valami bástyákkal, hódolt tartományokkal vette körül délen és keleten s Lengyelország koronáját is ő viselte.

Nemsokára újabb nagy veszedelem közeledett Európa felé: a török hódítás. A török nép is Ázsia belsejéből jött ki, gyorsan nagy hatalomra tett szert, a görög birodalmat megdöntötte, fővárosát, Konstantinápolyt is elfoglalta. Akkori szultánja, II. Mohamed azt tervezte, hogy egész Európát meg fogja hódítani. Valamint egy Isten van az égben, mondotta, úgy egy úrnak kell lenni a földön is. De meg kellett állania Magyarország kapujánál. A magyar őrségtől védett Nándorfehérvár (Belgrád) fellátóztatta útjában, hős hadvezérünk Hunyadi János, a felmentő sereggel odaérkezve, tönkreverte az ostromló török hadsereget s a szultánnak sebesülten futnia kellett (1456). Hunyadi János fia, Mátyás is távol tartotta országunktól és Nyugat-Európától a törököt. Mátyás király alatt is Európának egyik leghatalmasabb országa volt Magyarország.

De Mátyás után gyenge királyok uralkodtak, belső viszályok is fogyasztották a nemzet erejét. 1514-ben belső háború dúlt az országban. A nehéz sorsban élő jobbágyok fellázadtak a nemesek ellen és elkezdték őket irtani. A lázadás leverése után a jobbágyok sorsa még súlyosabb lett. Az új török támadásokat már nem bírta elhárítani a meggyengült ország. 1526. augusztus hó 29.-én a mohácsi csatában odaveszett a királlyal együtt a nemzet színe-java és odalett Magyarország addigi hatalma. Tizenöt év múlva fővárosunk, Buda is török kézre került, a törökké lett az egész alföld, a dunántúl egy része is. Folyton veszedelemben voltak az északi és nyugati részek is, de az egész országot akkor sem tudta a török elfoglalni, mert a magyarság oly szívósan védte várait, hogy a török csak igen sok vitézének élete árán tudott egyet-egyet bevenni. A magyar őrség inkább meghalt, semhogy feladta volna a várat. Még az asszonyok is segí-

tettek a várak védelmében, így az egi nők. Szigetvárat 1566-ban Zrínyi Miklós védelmezte, magának a mohácsi győzőnek és Buda elfoglalójának, Szulimán szultánnak roppant serege ellen. Az ostromokat egymásután visszaverte. Az agg szultán betegségbe esett, betegségébe és szégyenébe belehalt, mielőtt a vár elesett. Zrínyi végül kirohant az égő várból és utolsó vitézeivel együtt hősi halált halt. Így tudta a magyar védeni hazáját; csak mindig egyetértett volna! A magyarság akkor is a maga testével oltalmazta a Nyugat országait.

A török másfél száz esztendeig tartotta elfoglalva az ország legnagyobb részét. Az alatt országunk majdnem folytonos harcok színhelye volt. Az alföld temérdek községe elpusztult, egy-egy mai alföldi város határában 10—18 régi község helyét mulogtatják. A németek ma is fájdalmasan emlegetik, hogy a földjükön dülő harmincéves háborúban (ezelőtt háromszáz évvel), mennyire elpusztult Németország. Minálunk ötször annyi ideig tartott a török uralom. Más népek is szenvedtek, Nyugaton is, de egysem oly hosszú ideig, mint a magyar. Csak harmadfélszáz éve szabadultunk fel a török alól. Azóta kezdünk újra erősödni, gyarapodni és a szerencsésebb népek mellé emelkedni.

A mohácsi vész óta Magyarország idegen államhoz csatlakozott. Királyait a német Habsburg uralkodó családból választotta. Azért tette ezt, hogy valamint ő védelmezi a Habsburg uralkodók országait a török hódítás ellen, viszont segítséget is kapjon ezektől az országoktól. A Habsburg királyok már nemcsak Magyarországnak éltek, sőt rendszerint kívül laktak az országon; leginkább Bécsben, olykor Prágában. Többnyire német császárok is voltak (később osztrák császárok). Hatalmuk nagyobb részét többi országaiknak köszönhetik, azért tehát Magyarország csak második sorba került előtük. Akartak segíteni hazánkon, végre hozzá is segítették a felszabaduláshoz; de az idegen zsoldos katonaság épúgy zsarolta a népet, mint a török, a német vezérek és tanácsosok úgy bántak az országgal, mint valami meghódított tartománnyal. Az idegen elnyomás ellen többször fegyverhez kellett nyúlni a hazafiaknak. Így küzdött hazánk szabadságáért Rákóczi Ferenc (1703—1711).

Azután jobb világ következett, különösen Mária Terézia uralkodása alatt (1740—1780). Az ő trónját a magyar nemzet mentette meg és ő hálás volt érte, sokat tett országunk boldogulására. Később I. Ferenc magyar király és osztrák császár védelmére áldozott a magyarság sok vért. Napoleon francia császár ellenében. Rohamosan kezdett fejlődni országunk 1835-től kezdve. Ekkoriban gróf Széchenyi István lett nemzetünk vezetője a művelődésben és a gazdasági életben. Ő alapította a magyar tudós társaságot (Akadémiát), építtette Buda és Pest között a nagyszerű lánc hidat, kezdte szabályozni a Tiszát, az Al-Dunán az ú. n. Vaskaput, alapított társas egyesületeket, fejlesztette a lótenyésztést, egyáltalán sok szép és hasznos dolgot kezdett. Kossuth Lajos őt a legnagyobb magyarnak nevezte. Kossuth Lajos vezetésével alkották meg eleink 1848-i törvényeket;

akkor örökösen felszabadították a jobbágyságot, de felszabadították Magyarországot is a bécsi kormány alól, független magyar kormányt (minisztériumot) állítottak fel, amely csak a magyar királynak és a magyar országgyűlésnek tartozott számadással. bécsi kormányférfiaktól nem függött. De az uralkodóházat a bécsi tanácsosai elidegenítették a nemzetől, felláztatották a magyarság ellen a magyarországi nemzetiségeket és fegyveres erővel el akarták venni alkotmányunkat. Kossuth Lajos lángszavával szabadságának védelmére szólította fel a nemzetet s megkezdődött a dicsőséges magyar szabadságharc (1848—49), amelyben vitéz honvédeink levertek a lázadásokat és kiűzték hazánkból az osztrák hadsereget. Az osztrák kormány ekkor az orosz cárhoz fordult segítségért. Csak a két nagyhatalom egyesült ereje tudott erőt venni hősi seregeinken. Akkor elvették a magyar alkotmányt, üldözték a jó hazafiakat, sokat kivégeztek, még többet börtönbe vettek, a hivatalokba németeket és cseheket ültettek. Sokan már azt hitték, hogy Magyarország örökre osztrák tartomány marad. Azonban Deák Ferenc, a haza bölcse, békét szerzett a nemzet és az uralkodó között. Az alkotmányt visszaállították, Ferenc Józsefet 1867-ben a magyar szent koronával királyné koronázták. Attól fogva az ország majdnem félszáz évig nagy haladást tett gazdagságban, művelődésben egyaránt. 1898-ban nagy fénytel megünnepelte fennállásának ezredik esztendejét. A földművelés, ipar, kereskedelem, tudomány egyre jobban virágzott, a magyar nép művelődött, gazdagodott.

De ezt a szép fejlődést félbeszakította az 1914-ben kitört világháború. A háború után országunk végkép elvált Ausztriától, egészen különálló ország lett, de a Trianonban ránk kényszerített békeszerződés ezeréves hirtokunknak több mint kétharmadrészét elvette tőlünk.

Nagy nemzeti szerencsétlenség után az ország helyzete olyan féle, mint a tatárjárás után, vagy a mohácsi vész után volt. Arra kell törekednünk, hogy munkával, okossággal most is összeszedjük magunkat, egyetértésünk és Isten segítségével újra nagygyá, erőssé tegyük országunkat.

A magyar nép ezer évig nemcsak magának élt, hanem egész Európának is. Megérdemli a jobb sorsot. E jobb sors előjeleinek tekinthetők azok az események, amelyek az 1938-ik év őszén és 1939-ik év tavaszán következtek be s amelyek folytán az elszakított országrészek egyes területei visszacsatoltattak az anyaországhoz, így a felvidék egyrésze és Kárpátalja is. Ezzel a trianoni bűnök és szerencsétlenségek egyrésze jóvá tétetett s alapossá vált a remény arra, hogy idővel az egész trianoni igazságtalanság is megszűnik s Nagymagyarország helyreáll.

Az 1938-ik és 39-ik év szerencsés fordulatait a Gondviselésen kívül Horthy Miklós bölcs kormányzásának köszönhetjük, aki 1940. március 15-én töltötte be kormányzásának 20-ik évét, tehát 1920. március 15-én választatott kormányzóvá. Előzőleg már mint a Nemzeti Hadsereg megalakítója és fővezére rendezte az ország ügyeit

amelyek — az 1918. őszén elvesztett világháború s az azt követő forradalmak és bolsevizmus rombolása folytán a legzavarosabbak és legsúlyosabbak voltak.

Horthy kormányzó a legnehezebb időkben került országunk élére s 20 évi kormányzása alatt minden honfitársa és embertársa iránt érzett sokoldalú, nagy megértésével, a bölcs intézkedések egész sorát léptette életbe s a nemzet áldásává lett.

Csodálat.

Uram, én csodállak Téged,
mindenek felett,
hogy még mindig van türelmed
nézni bűneinket,
gyengeségeinket, —
és még nem sújt felénk
haragvó villámod —
s még mindig adsz reményt,
hogy hótemette tájon
majd virágok teremnek, —
s újjászülehetnek
rég elhalt életek
egy mozdulatára kezednek...

Uram csodállak és imádlak
leboruló szívvel,
hogy még mindig élhetünk
s reánk íz napod, —
s hogy minden bűnünk
újra megbocsátod.

Ámon Hedvig.

Küzdelem a „Nagysárákány-rend“ ellen.

Regény.

Írta: Milgöma.

(Folytatás.)

— Most már értem! — mondotta Seraphicus. Nekünk azért kell hirtelen meggyógyulnunk, hogy ezzel bizonyítsuk, hogy Ábrahám jó orvosunk volt.

— Ezért, — szól bele Leó — és bizonyára azért is, mert a multkori este is hozzájárult ahhoz, hogy őt most bántják.

— Úgy van, Leó, neked is, Seraphicusnak is igaza van. A fegyelmi ügy alatt elsősorban titeket fognak figyelni. Ha ti mániásak, fékezhetetlenek, búskomorak lesztek s egyéb abnormis jelenségeket fogtok mutatni, azt fogják Ábrahámnak modani: „Lám, rosszul gyógyította betegeit, fel is út, le is út!“ Ellenben, ha ti normálisak lesztek, méltán mondhatják rá, hogy jól gyógyított, elégtételt adnak neki s visszahozzák.

— Viselkedésüktől tehát az függ, hogy Ábrahám visszajöhet-e vagy sem?

— Nem csupán ez, hanem Ábrahám becsülete sé jövője is. Mert ha Ábrahám fegyelmi ügye kedvezőtlenül végződik és kimondják rá, hogy ő rossz orvos és hűtlen gyógyító volt, akkor végleg elveszti kenyerét és becsületét és új állást sem kaphat többet, hanem éhen vesztet.

— Ennek nem szabad megtörténnie! — kiáltotta Seraphicus. — Ezt mondom én is — ismételte meg Bánáth, — hogy ennek nem szabad megtörténnie. Ábrahám sorsa elsősorban tőletek és a ti viselkedésüektől függ. Igyekeztek tehát minden erőttökkel helytállni! Szedjétek össze minden akarat-erőtököt! Ábrahám iránti hálátok és szeretetetek százszoros erőt fog adni nektek! És ha kezdenétek gyöngülni, ha nagyon nagy kedvetek támadna visszaesni mániátokba, búskomorságotokba s egyéb ostoba gyöngeségeitekbe, akkor csak gondolatok arra, hogy ezzel milyen nagyon ártotok neki, ezzel milyen jóvátehetetlen bajba sodorjátok őt!

— Nem fogunk meggyöngülni, — válaszolja Muki. — Meg fogod látni Bánáth, teljesen normálisan fogunk valamennyien viselkedni s mirajtunk nem fog múlni Ábrahám győzelme.

— Ugy lesz! Ugy lesz! — ígéri a többiek is. Ábrahám még javában csomagolt, amikor Bánáth lépett be hozzá, úti ruhában volt.

— Nélküled én sem maradok itt. Egy pillanatig sem.

— Hová mész? kérdezte Ábrahám.

— Te hová mész? S mit fogsz csinálni?

— Fogalmam sincs róla.

— Azt tudom, hogy egy krajcárod sincs. Hisz minden pénzedet elosztottad a szegényeknek. De a fegyelmi vizsgálat végéig meg fogod fizetned egy részét kapni. Az alatt tudományos könyvet fogsz írni. Ehhez itt ebben a házban ha száz évig élél volna, sem jutottál volna hozzá. Most azonban fel fogod dolgozni jegyzeteid egész anyagát. Szerencsére éppen elég nagy! A koffer már is tele volt irásokkal.

Ábrahám, míg pakolt, egyre a betegeire gondolt. Félte őket attól, ami vár rájuk.

— Szeretném tudni, mondotta, miképpen fogják a betegeknek beadni, hogy nem vagyok itt többé?

— Sehogy se! A Nagysárákányrend nem törődik avval, hogy a beteg életében nincs nagyobb megrázkódtatás kedves orvosa elvesztésénél.

— De úgy látszik, te már nem vagy beteg, mert te könnyen válsz meg tőlem! Bátornak látszol.

— Belső egyensúlyomat megtaláltam, elhatároztam, hogy újra elfoglalom állásomat!

— Éljen!

— Az éjjel mindent átgondoltam alaposan és tisztára jöttem magammal. Hajnalban azután Mária látogatott meg és ő végképpen megmagyarázta nekem mindazt, amit eddig áthidalni nem tudtam, a te és én közötttem levő véleményeltérést!

— Na, erre az áthidalásra magam is kíváncsi vagyok.

— Emlékezz vissza: a fő nézeteltérés amiatt volt közöttünk, hogy én mindég azt állítottam, van Nagysárákányrend, te pedig azt állítottad, hogy nincs s ezt az ellentétes véleményt sohasem tudtuk össze egyeztetni. Most azután Mária azt mondotta, hogy neked is igazad van és nekem is, mert Nagysárákányrend abban az értelemben, mint egy titkos egyesület vagy pedig szövetkezet, csakugyan nem

létezik; ellenben vannak a világon nagyszámban olyan gondolkodású, rossztörekvésű, hatalomra törekvő emberek, akiket *jelképes névvel* csakugyan joggal lehet a Nagysárákányrend tagjainak nevezni, mert hiszen a sárkány, mióta a világ világ, mindég a sántát, a gonoszat jelképezte. — Ebben az értelemben igaz az is, hogy téged innét a Nagysárákányrend túrt ki, mert jótörekvésű emberek sohasé távolíthattak volna el téged munkahelyedről, csupán csak olyanok, akikre jobb kifejezés nem is illik, mint az, hogy a Nagysárákányrend tagjai.

Bánáth nyugodtan, józanul folytatta mondanivalóját. Megvilágosodott előttem, hogy ebben az értelemben a Nagysárákányrend munkája minden-hová elér, lám téged itt is utolért és az elme-gyógyintézet falai nem védenek meg engem se előle, tehát semmi értelme sincs annak, hogy ide bujjak, mikor itt úgysem találok biztonságot. Ellenben, ki fogok menni az életbe s miután mostmár igazán tisztában vagyok a való tényállással, ottsem fogok a Nagysárákányrendtől többé félni, hanem csatlakozni fogok azokhoz a seregekhez, amelyek sikerrel harcoltak és harcolnak ellene.

— Ilyenek is vannak?

— Létüket csak ma reggel fedeztem fel. De máris tudom, hol keressém őket.

Elővett egy fekete könyvet. Az Újtestamentum. Mária figyelmeztetett ma hajnalban az Újtestamentum legutolsó könyvére. János evangélista írta s „Jelenések” címet viseli: le van írva benne többek közt az is, hogy Mihály arkangyalnak és seregeinek — kik még akkor harcoltak győzelemesen a Nagysárákány rendje ellen, mikor az még az égbolton próbált ármánykodni, — itt a földön is megvannak a maguk emberi utódai. Ezek a földi michaeliták folytatják a láthatatlan harcot itt a földön, a Nagysárákány rendje ellen. S győzelemre annál inkább van kilátásuk, minél többen hozzájuk csatlakoznak. Bensőben én már is megtettem ezt és ez a lépésem adja meg az erőt nekem ahhoz, hogy bizalommal visszatérjek a külvilágba.

Az orvos és a biblia.

Ábrahám nagy figyelemmel hallgatta Bánáth szavait. Sok éven át szerzett rengeteg orvosi tapasztalata képessé tette őt arra, hogy betegek szavából kivegye, — amit senki más nem tudott volna megállapítani, — hogy vajjon egy újabb ügyesen elpalástolt beteg rögeszme beszél-e belőlük, vagy pedig a tényleges gyógyulás? Bánáth beszédjének hallatára az a kifejezett, erős meggyőződés alakult ki benne, hogy Bánáth csakugyan teljesen és véglegesen meggyógyult. Látszott Bánáth egész elbeszélésén az egészséges értelmű ember megvilágosodása, amellyel megállapítja, hogy eddig azért esett egy rögeszme áldozatául, mert egy valóságos tényállást rosszul értelmezett s rosszul magyarázott. Most azonban eljutott ennek a valóságos tényállásnak a helyes meglátásához és igazságos értelmezéséhez.

Ábrahám azonban olyan ember volt, aki a saját meggyőződésének helyességét is mindég

ellenőrizte és százszor meg százszor felülvizsgálta. Így most is ki akarta próbálni, hogy vajjon meggyőződése Bánáth végleges gyógyulásáról csakugyan helyes-e és, hogy Bánáth tud-e keresztkérdésekre olyan biztonsággal és megzavarhatatlanul felelni, ahogyan azt egy egészséges embertől el kell várni. — Bánáth kipróbálására tehát a következő kérdéseket intézte hozzá.

— Igazán örülök kedves Bánáth, hogy ilyen józanul beszélsz és hogy keserves óráimat gyógyulásod örömhírével édesíted meg. Szeretném azonban orvosi okulásom bővítése végett feljegyezni s egész részletesen megérteni azt a változást, ami benned végbement. Ezért kérlek, felelj nekem arra a kérdésre, hogy pontosan mi a különbség a Nagysárákányrend felől való régebbi és mostani véleményed között?

— Az előbb világosan mondtam. Régebben azt hittem, hogy a Nagysárákányrend önző, gonosz és hatalomra vágyó emberek titkos tömörülése, amelytől nagyon kell félni, mert semmiféle rombolástól és kegyetlenségtől nem riad vissza, keze minden-hova elér és olyanféle módon dolgozik, mint egy titkos egyesület. A világ minden sarkába elküldi az embereit és sok olyan egyént is felhasznál céljaira, aki maga nem is gonosz és nem is önző, csak tudatlan és így nem veszi észre, hogy ő a Nagysárákányrend eszköze és szolgálja.

A legfélelmetesebbnek pedig azt láttam a Nagysárákányrend működésében, hogy — régi véleményem szerint — senki sem tud róla és senki sem küzd ellene. Ezért az emberiség védtelenül ki van szolgáltatva neki, sohasem tudja senki, hogy mikor esik áldozatául. Így például te is észrevétlenül, máról holnapra a Nagysárákányrend gonosz ármánykodásának áldozatául estél s mivel nem tudtál működéséről, nem tudtad kivédeni támadását.

— Igen, ezeket a régebbi felfogásaidat több-izben ismerttetted már velem. De most az újról szeretnék ugyanolyan részletesen hallani.

— Igen egyszerű. Ma a „Nagysárákányrend” kifejezésben csak jelképet látok, amely jelképezi a gonosz emberek összességét, a gonosz törekvések összességét. Ugyanolyan jelképes kifejezés ez, mintha a gonosz emberekre azt mondjuk, hogy Sátán fajzatok. Ez a jelképes kifejezés azonban nem jelenti még azt, hogy a gonosz emberek csakugyan egy világraszóló nagy egyesületet alkotnak, mint, régebben hittem s ott üléseket, megbeszéléseket tartanak.

— Értem. Tehát véleményed első változása abban áll, hogy a Nagysárákányrend alatt többé nem a hatalomra törő gonosz emberek titkos egyesületét, hanem csak összességét érted.

— Ezt eddig helyesen érted meg, azonban még ez nem minden. Mert én továbbra is hiszem ám, hogy a világ gonosz embereinek működésében van egy tervszerű összetartás, de ezt nem ők maguk idézik elő egy titkos egyesületi helyiségben, — mint régebben hittem, — hanem a gonosz emberek tervszerű együttműködése és összetartása azon alapszik, hogy voltaképpen valamenynyien, tudva

vagy tudatlanul, egy úrnak szolgál, a Sátánnak s ennek az egy úrnak a terveit valósítják meg, mint a katonák a hadvezér terveit. Ahogyan a hadsereg tervszerű együttműködése se azon alapszik, hogy az egyes katonák megbeszéléseket tartanak, hanem azon, hogy teljesítik a hadvezér parancsait, a Nagysárákányrend működése is abból áll, hogy a gonosz emberek teljesítik azt, amire a Sátán őket csábítja és ezáltal a Sátán egységes nagy tervének ugyanolyan megvalósítói, mint a hadseregben a katonák megvalósítói a hadvezér hatalmas terveinek.

— Ebből úgy látom, hogy véleményed szerint a Nagysárákányrendet úgyis lehetne nevezni, hogy Sátán katonái vagy Sátán szolgálai. S azok, akiket eddig a Nagysárákányrend tagjainak nevezte el, voltaképen a Sátán szolgálai.

— Másszóval ez azt mondja, hogy Sárákány és Sátán ugyanazt jelenti, vagyis a Sántát jelképes szóval Sárákánynak is lehet nevezni. Ezt nem én találom ki, hanem a Bibliából vettem ezt a kifejezést.

— Eddig értelek. De mi változott még ezenkívül meg véleményedben?

— Ezenkívül még az változott meg bennem a Nagysárákányrendre vonatkozólag, hogy többé nem félek a Nagysárákányrend tagjaitól, — más névvel a Sátán katonáitól, — hanem mérhetetlenül sajnálom őket.

— Ezt őszintén szólva nem értem. Mit tudsz sajnálni azokon, akik a Sátán szolgálai vagy másszóval a Nagysárákányrend lovagjai s akiknek minden törekvése abban áll, hogy másokat elpusztítsanak, maguk pedig jobb helyzetbe, több hatalomra jussanak?

— Azért sajnálom őket, mert ők elsősorban saját maguknak okoznak bajt s ezt nem tudják. A Sárákányrend lovagjai azt hiszik, hogy ők gonosz tetteik árán maguknak előnyöket szereznek, pedig tönkreteszik magukat. Ékes példa erre a te eseted. Ellenségeid, nyilván ebben az értelemben a Sátán szolgálai, a Nagysárákányrend lovagjai. Addig fondorkodtak ellened, míg téged ártatlanul bajba nem hoztak s végül is miattuk elvesztetted állásodat. De ez végeredményben neked nem árthat, mert egy igazán tiszta és jó ember életében minden szerencsétlenség áldássá változik. Ezt már egyszer kimutattam neked, amikor sorban mentem életed szerencsétlenségein és bizonyítottam, hogy életed minden nagy szerencsétlenségéből áldás fakadt.

— Ennél azután egyszerűbb nincs. A gonosz ember arra, hogy gonoszul cselekszik, három nagy hatalmat hív maga ellen. Az első az emberi társadalom, a második a sors, a harmadik a túlvilág. Amint látod, a gonosz ember gonosz tetteivel a föld és az ég, ember és Isten erőit hívja maga ellen s így tönkre teszi magát.

— Ezt nem értem egészen.

— Dehogyan nem. A gonosz embert először is bünteti a társadalom. Bünteti megvetéssel, lenézéssel, fogházzal, börtönnel, kényszermunkával, stb. — Azután bünteti a gonosz embert a sors. Betegséggel, gyásszal, fájdalommal, életuntséggyal és sokféle egyéb olyan csapással, *amik látszólag nincsenek is összefüggésben az ő gonoszságával, amiket azonban a sors mégis azért mér rá, mert gonoszságot követett el.* — Ismeretes példák egész tömegeit lehetne felhozni. Így például a gonosz ember megkárosít másokat, hogy gazdagsághoz jusson. Isten elveszi azonban szívéből azt a képességet, hogy örülni tudjon. Hiába gazdag, nincs egy jó órája, egy derült perce sem.

— Most teljesen értelek. A gonosz embert a sors mindég megbünteti azzal, hogy többé nem tud igazi életörömet érezni s ezenkívül még sok olyan csapással, amiről ő maga sem tudja, hogy azokat gonoszsága következtében kapta.

— Úgy van. S a harmadik szerencsétlenség, amit a gonosz ember magára zúdit, a túlvilági kínok tömege. A gonosz ember igyekszik bebeszélni magának, hogy nincs túlvilág s a túlvilági kínok csak kitalált mesebeszéd, azonban ezzel az autósuggerációval nem tudja magát megmenteni azoktól a mérhetetlen és véghetetlen kínoktól, amik a halálontúli életben várnak majd rá.

Ábrahám ezúttal nem felelt Bánáth szavaira. Annál erősebben magába mélyedt. Eddig ő mindég azt hitte, hogy nem hisz a túlvilágban, most azonban látja, hogy igenis mélységesen hisz benne, sőt egy pillanatig sem rendült meg ez a hit lelkében. Soha, soha nem tartotta lehetségesnek, hogy az a szeretet és melegség, ami Lili lelkében élt, megsemmisüljön akkor, amikor Lili teste feloszlott! A lélek igenis túléli a halált s aszerint ébred a halálból, egy szellemi létformában magára, hogy mi töltötte el bensejét itt a földön. A gonoszok túlvilági sorsára igazán hátkorrongással kell gondolni!

Bánáth érezte, hogy Ábrahám szótlanságában megérti őt s meglepődötten folytatta fejtegetéseit.

— Tehát érted, hogy a második megváltozás, ami bennem végbement a Nagysárákány rendre vonatkozólag, abban áll, hogy többé nem félek annak „lovagjaitól,“ hanem sajnálom őket szerencsétlen sorsuk miatt, amit önmaguknak okoznak.

— S a harmadik változás? — A harmadik változás véleményemben, hogy többé nem hiszem, hogy nincs senki, aki tudatosan harcolna a tiokban működő gonoszság ellen. Igenis vannak ilyenek!

— Azok, akiket a biblia Mihály arkangyal seregének nevez? (Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő és kiadó:

GÖLLNER MÁRIA.

E jótékonyági folyóirat szerkesztősége és kiadóhivatala:

FOGHÁZMISSZIÓ HELYSÉGE,

Budapest, V., Markó-utca 27. földszint 6. szám.